

Til Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD)

Kommunalavdelingen

Oslo, 24.10.2022

Høringssvar til endringer i kommuneloven

Det vises til Kommunal- og distriktsdepartementets høringsnotat 22.06.2022 med forslag til endringer i kommuneloven. I epost 05.10.2022 ble vi innvilget utsatt høringsfrist til dagens dato, 24.10.2022.

Samfunnsbedriftene er interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for mange kommunalt eide bedrifter og virksomheter. Endringer i kommuneloven gjelder i hovedsak for kommunene, men vil i en del tilfeller også få direkte eller indirekte betydning for flere av de kommunale og/eller interkommunale bedriftene, og særlig for de virksomhetene som er organisert i samsvar med bestemmelser i kommuneloven.

Samfunnsbedriftene har på denne bakgrunn noen merknader til forslag som er fremmet i høringsnotatet kapittel 14, 15 og 16.

Kapittel 14 Minimumsavdrag på lån – forskriftshjemmel

Kommuneloven stiller § 14-18 krav om minste årlige avdrag på lån (minimumsavdrag). Dersom kommunen organiserer deler av sin virksomhet i kommunale foretak, interkommunale politiske råd eller kommunale oppgavefelleskap, og/eller oppretter lånefond, oppstår det enkelte problemstillinger om minimumsavdrag også for disse virksomhetene.

Departementet mener det er behov for klargjørende regler om minimumsavdraget og foreslår derfor forskriftsregler både til kommuneloven § 14-10 andre ledd om budsjettbalanse og minimumsavdraget, og forskrift til kommuneloven § 14-18 om nedbetalingsplikten og beregningen av minimumsavdraget.

Samfunnsbedriftene ser at det kan oppstå egne problemstillinger om minimumsavdrag for kommunale foretak, interkommunale politiske råd eller kommunale oppgavefelleskap. Vi støtter som utgangspunkt derfor innføring av forskriftshjemler som kan gjøre reglene om minimumsavdrag mer tilgjengelige og lettere å anvende.

Samfunnsbedriftene vil i denne sammenhengen likevel minne om våre innspill til forslag om endringer i IKS-loven, som nylig var på høring. Der pekte vi blant annet på at kravene i kommuneloven om budsjettbalanse og minimumsavdrag ikke nødvendigvis er tilpasset driften av såkalt blandet virksomhet, og virksomhet som er mer forretningsorientert og/eller eksponert for konkurranse. En del av de kommunale foretakene og de kommunale oppgavefelleskapene kan være i en slik situasjon, der de både håndterer lovpålagte tjenester og samtidig driver annen tilgrensende virksomhet.

Det er på denne bakgrunn ønskelig at departementet ved utarbeidelsen av nye forskrifter vurderer og eventuelt regulerer nærmere hvordan kravene til minimumsavdrag (og budsjettbalanse) kan la seg forene med drift av mer forretningsmessige aktiviteter i de nevnte virksomhetene. Videre må nye forskrifter også ta hensyn til at enkelte av virksomhetene håndterer selvkosttjenester og er bundet av selvkostreglene.

Kapittel 15 Navn på interkommunale samarbeid etter kommuneloven

Kommuneloven stiller krav om at interkommunale politiske råd etter kapittel 18 og kommunale oppgavefellesskap etter kapittel 19 må ha navn som beskriver hva slags type samarbeid det er. De må ha navn som inneholder begrepene «interkommunalt politisk råd» og «kommunalt oppgavefellesskap», hvilket medfører navnene kan bli ganske lange om omstendelige.

Departementet foreslår nå å åpne for at det i tillegg blir mulig å benytte forkortelsene «IPR» for «interkommunalt politisk råd» og «KO» for «kommunalt oppgavefellesskap».

Samfunnsbedriftene mener forslaget kan bidra til forenkling, og at forkortelsene er fornuftige og kan bli innarbeidet ganske raskt. Vi støtter dette forslaget.

Kapittel 16 Varsling til kontrollutvalget om møte

Kommuneloven § 23-6 regulerer kontrollutvalgets innsyn og undersøkelser i selskaper. Det framgår av bestemmelsens femte ledd at kontrollutvalget har rett til å være til stede i generalforsamling (AS), representantskap (IKS) og andre eierorganer i heleide kommunale selskaper.

I tillegg slår bestemmelsen fast at kontrollutvalget «skal varsles» om slike møter, uten at det står hvem som har en plikt til å varsle. Det er dermed ikke helt klart hva som er gjeldende rett.

Departementet foreslår å presisere i kommuneloven at det er *kommunen* som har en plikt til å varsle kontrollutvalget. Departementet viser til at kommunen alltid vil ha oppdatert informasjon om kontrollutvalget og at kommunen også alltid vil få innkalling til møtene i eierorganene. Denne ordningen vil ifølge departementet bli enklere å administrere enn å pålegge selskapene en varslingsplikt plassert i den enkelte selskapsloven, og dette er vi enige i.

Samfunnsbedriftene støtter forslaget.

Med vennlig hilsen
Samfunnsbedriftene

Agnete Sommerset
Juridisk direktør

Elen Schmedling Gimnæs
advokat

Dokumentet er signert elektronisk.